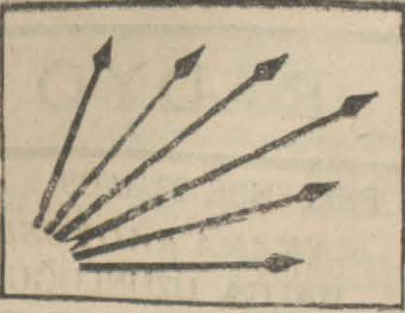

Kemalist demokrasi..

Mahmut Esat Bozkurt

Biz demokratiz.
Ve bu, bizim devlet sisteminin temel taşıdır. Atatürk her gün böyle söyledi. Ve İnönü, üniversitede, türk gençliği önünde ısrarla tekrardı.
Bu güzel hakikatı, büyük seçim günlerinde belirtmeği çok zevkli bir ödev sayıyorum.
Kadın erkek; al yazmalı, kas-ketli, poturlu köylüsünden tutunuz da; melon şapkaklı şehirlişine kadar, bütün türkler, Şeflerle beraber sandık başlarına yığıldı.

Sarsılmaz bir inançla söylüyorum : demokrasinin en güzeli en doğrusu bizdedir. Ve bu tatbikat bakımından olduğu kadar, ilim bakımından da böyledir.

Tatbikat görüşünden, Atatürk demokrasisinin on sekiz yıllık verimi ortadadır. Bu verim, bin yılın tasfiyesini on sekiz yıla sığdırmak olmuştur! Bu kadar da değil. Tasfiyeden sonra, Türk ulusunu, modern millet haline koymak olmuştur! Demokrasilerin değerini ölçmekte mehek, verimleri ise, Atatürk demokrasisiyle boy gösterilecek modern bir devlet sistemini ben bilmiyorum.

Dün, bin yıl geride olan bir ulus, bugün bu sistemle 18 yılda bin yılı aşıyor.. ve bugünkü yaşayanların bir kısmını da geçiyor.. heybete bakınız!

İlim görüşünden hiçbir eksikimiz yoktur. Sistemimiz tam bir demokrasidir. Türk cumhuriyeti ulus egemenliğine dayanıyor. yapılan bütün işler milletin iradesinin şekillenmiş birer formülü, birer ifadesidir. Ve bundan başka bir şey değildir.

Türk ulusu iradesinin, tecellileridir ki bugünü yarattı. Yaşadığımız günler iki büyük Şefin başkanlığı altında ulusal dileklerden doğdu.

Demokratik milletlerin siyasi teşkilleri bakımından, imreneceğimiz, kıskanacağımız bir şey göremiyorum.

Vaktile onlardaki muhtelif partiler usulüne, bizde ağızlarının suyu akanlar oldu. Belki bunlardan şurada burada hâlâ bulunanlar da vardır.

Bu gibiler, demokrasiyi ancak muhtelif partilerle anlayabiliyorlar. Böyle anlatabiliyorlar. Fakat bence bu, demokrasi değil, partizanlık ilmidir!

Gene bu zatların bu bilgilerini, ilmin hangi kaynağından aldıkları bir türlü öğrenilememiştir. Ve zannedirim, öğrenilemeyecektir de!

Muhtelif partilerle idare edilen kardeş demokrasilerin başta eskilerden bir büyüğü oldu-

Bulgar Başvekili İngilterede mühim siyasi müzakereler yapıyor

Muhterem misafimiz Sirkeci istasyonunda hararetle tezahüratla teşyi edildi

İstanbul 22 — Bulgar başvekili ve hariciye nazırı ekselans Köse İvanof bayanı ve maiyetile beraber dün saat 23 te hussusi trenle istanbuldan müfaret etmişlerdir.

Muhterem misafir istasyonda İstanbul vali muavini, İstanbul komutanı, merkez komutanı, emniyet direktörü, Bulgar, Ro-

men, Yunan, Yugoslavya konsolosları Bulgar kolonisi ve kalabalık bir halk tarafından teşyi edilmiştir.

Bando Bulgar ve Türk marşlarını çalmış ve bir kıtai askeriye selâm resmini ifa etmiştir.

Trenin hareketinde istasyonda bulunan halk muhterem misafiri şiddetle alkışlamışlardır.

B. Lobron Londrada parlak merasimle karşılandı

Kral Fransız Cumhurreisi B. Lobron karşılıklı nutuklar söylediler

Londra, 22 — Fransa Reiscumhuru B. Lobronu hamil hussusi tren saat 15 de Viktorya garına muvasalat etmiş ve kral kraliçe ile hanedanı krali, başvekil Çemberlayn, hariciye nazırı Lord Halifaks, Londra şehremini ve diğer bazı zevat ile kalabalık bir halk tarafından karşılanmışlardır.

B. Lobron ile Bayan Lobron kral ve kraliçe ile beraber Buckingham sarayına gitmişler ve güzerkâhta toplanan halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardır. Kralın muhafız kıtaatı selam resmini ifa etmiş muzika Fransız ve İngiliz marşlarını çalmıştır.

Saray meydanında toplanan halk polis kordonunu yararak Kral ve Fransız Cumhurreisini görmek istiyoruz diye bağırıyorlar bunun üzerine kral ve B. Lobron balkona çıkarak halka

görünmüşlerdir.

B. Lobron bir saat sonra saraydan çıkarak valide kralı kraliçe Mariyi ziyaret etmiş oradan Senceymis sarayına gitmiş ve Londra belediye reisi kendisine resmen beyan hoşameli etmiştir.

Bay Lobron saat 18 de yeni yapılan Fransa elçilik binasının küşat resmini icra etmiştir. Akşam B. Lobron şerefine Bohingam sarayında büyük bir ziyafet verilmiş kral Jorj ve Lobron tarafından nutuklar irat edilmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi her zaman halkın hükümet işlerini mürakabe etmesine ve dilekleriyle düşüncelerini arasız bildirmesine imkân veren en demokrat bir rejimin ifadesidir.

bu halde çektiklerini biliyoruz.. Ve bunları örnek almaktan çok uzakta bulunuyoruz. Yalnız bizim örnek alınmamızı isteyen, hattâ İngiliz muharrirlerini görüyor ve biliyoruz.

Son zamanlarda, bazı demokrasilerin kendilerini kurtarabilmek için, partilere son vermek mecburiyeti karşısında kaldıkları da bilinen şeylerdendir.

Demokrasi, kendini partiler uğruna kurban veren bir müesseseye demek değildir.

Atatürk demokrasisi, insanlar arasında sınıf, imtiyaz, fark tanımayan bir sistemdir. Ve bu sosyal olsun, ekonomik olsun, siyasal olsun her yönden böyledir.

Bu alanlarda, müsavilik tanıyan bir demokraside muhtelif partilerin anlamı ne ile ifade olunabilir ?

Akılsızlıkla, mantıksızlıkla değil mi ? Yahut sadece entrikacılıkla değil mi ?

Biz bunların icaplarına uymıyorsak mazur görsünler !..

Lâfın kıyası :

Türk milleti, bu dakikada, yüzde (95) i ayaklanmış olarak mukadderatını tayin ediyor. Yarının sabahları buna göre açılacaktır. Bundan daha güzel bir tarzda, millet hakimiyeti nasıl ve ne suretle kendini anlatabilir ?

İmrenilen hangi demokraside, millet egemenliğinin bundan daha büyük bir yolda tecellisine tarih şahit olabilir ?

Türk demokrasisi yaşıyor... Ve yaşıyor.

Atatürk ! Senin eserlerini yaşıyor ve yaşıyoruz.

Ankara : 19/3/1939

Şarkî Avrupayı teşkilatlandırma plânı hazırlandı

Londra 22 — İngiliz kabinesi tekrar toplanarak Orta Avrupa vaziyetile meşgul olmuştur.

Müsterek bir deklarasyon yapmak için döminyönlerin ve bazı Avrupa devletlerinin diplomatları gelmiştir.

Londra 22 — Havas ajansı muhabirinin iyi malâmat alan

kanaklardan öğrendiğine göre B. Lobron kral ile görüşürken hariciye nazırı Bone de Lord Halifaks ile doğu Avrupayı teşkilatlandırmak için mühim mü-lakatta bulunmuşlardır.

Bu görüşmede Halifaks Boneye Fransa Sovyet Rusya ve Polonyaya bildirilecek olan plânın metnini göstermiştir.

Mahkûm

Olan Casuslar

İzmir 22 — Gazeteler İzmir ağır ceza mahkemesinin bir müddet evvel Kırklareli havalisinde yakalanan beş casusu muhakeme ederek kararını vermiş olduğunu yazmaktadırlar.

Casuslardan biri evvelce kalp sektesinden hapisshane de ölmüştü. Diğer üçü beşer sene ve müddetlerini bitirdikten sonra hükümetçe tesbit edilecek bir yerde üç sene dört ay nezaret altında bulunmağa, dördüncüsünde üç sene dört ay hapse mahkûm olmuşlardır.

Litvanya da

Ürfi idare ilân edildi

Kovuo 22 — Bütün Litvanya da ürfi idare ilân edilmiştir. Litvanya hariciye nazırı hussusi tayyare ile Berline hareket etmiştir. Kendisine Berlinde Litvanya elçisi ve ateşemiliteri iltihak edecektir.

Romanyanın Londra sefiri Bükreşe geliyor

Londra 22 — Romanyanın Londra elçisi hariciye nazırı Lord Halifaks ile görüştükten sonra Bükreşe hareket edecek ve dört gün kaldıktan sonra Londraya avdet edecektir.

Koşucularımız Ankaradan döndüler

Geçen pazar günü Ankarada yapılan 6000 metrelik kır koşusuna iştirak için giden takımımız dün akşam şehrimize dönmüştür.

Bölgemizde atletik sporlara çalışmanın pek yeni başlamış olmasına rağmen bu müsebakalara iştirak eden 17 bölge sporcuları arasında koşucularımız on üçüncü olmuşlardır.

Koşucularımızdan Tahsin ise 78 atlet arasında 21 nciliği kazanmıştır ki henüz başlangıçta böyle bir derece almak için çok ümit vericidir,

Romanya

Tahşidatı talim mahiyetindedir hudutlara sevkıyat yapılmamıştır

Bükreş 22 — Kraliyet konseyinin aldığı kararlara göre hükümet muhafız kıtaatı teşkilâtını takviye için bazı askerleri toplamak üzere tertibat almıştır. Toplanan asker huduttan çok geride talimlerle iştilal edecektir.

Tahşidat talim mahiyetinde olduğundan hudutta hiç bir tertibat alınmamıştır.

Arazi tahrir neticelerinin tatbiki

Maliye Vekâleti birkaç sene-denberi yapılmakta olan arazi tahriri neticeleri hakkında yeni kararlar almıştır. Vekâletin bu kararına göre arazi tahriri neticeleri mayıs 1939 sonuna kadar katileştirilip ilân edilecek ve 1939 mali yılından itibaren bütün arazi parçaları üzerinde yeni tahrir neticeleri tatbik ve ona göre vergi tarholunacaktır. Tahrir ait ihbarname tanzim ve tebliğ işleri 15 nisan 1939 tarihine kadar bitirilmiş bulunacaktır.

Tahrir itirazlarının mayıs sonundan evvel tetkik ve karara bağlanmasında hiç bir gecikmeye meydan verilmeyecek vilâyetlerde valiler ve hususi muhasebe müdürleri kazalarda kaymakamlar bu işleri yakından takip ederek vaktinde bitmesini temin edeceklerdir. Bu işlerin vaktinde yapılmaması arazi tahrir neticelerinin 1939 mali yılında tatbik edilmemesine sebep olacağından sebep olan memurlarla amirleri hakkında hiç bir sebep ve mazeret nazarı dikkate alınmadan kanunî takibat yapılacak ve tahririn geç tatbik edilmesinden dolayı bir zarar vukua gelmiş ise, bu zarar da memur ve âmirlere ödetirilecektir.

CUMHURİYET

Zabıtasının yurda ve millete temin eylediği faideler

Cumhuriyet rejimi, milletin idaresini, elim ve ağır şartlar içinde ele aldı. Şehir ve kasabamız harap ve perişan bir haldeydi. Birbirini takip eden harplerin neticesi olarak, eşkiyalık itiyat haline gelmiş, ana yurdun dört bucağını istila eylemişti. Asayiş tamamiyle bozulmuş, her tarafa bir emniyetsizlik havası çökmüştü.

Şurası muhakkaktır ki, dahili huzur ve sükun mevcut olmadan her hangi bir inkılabın tesis ve idamesine imkân tasavvur olunmaz. Anarşi içinde yaşayan cemiyetlerde bir reform yaratmağa çalışmak boş bir emektir. Emniyetsiz hiçbir şey yapılmaz.

Bu itibarla, Cumhuriyet zabıtası, her şeyden evvel, yurdun huzur ve sükununu temin etmeği ilk hedef olarak ele aldı ve pek kısa bir zamanda bu gayeye ulaştı.

Eskiden bir gecede, hüçük bir kasabanın bir mahallesinden öbür mahallesine gitmeğe tereddüt eden vatandaşlar, bugün Türk yurdunun her tarafından kendi evlerinde olduğu kadar emniyet ve huzur içinde dolaşabiliyorlar. Cumhuriyet zabıtasının, memlekette tesis eylediği bu sükun ve emniyet sayesinde ki, bir çok inkılaplarımızın en müsait bir muhit içinde yaratmasına ve yapılmasına imkân hasıl olmuştur.

Ana yurtta, huzur ve sükunun teassüsü, sadece içtimai sahalarda vücut getirilen inkılâp ve hamlelere müessir olmakla kalmamış, ticari ve iktisadi hayatımızın inkişafında da âmil olmuştur. Memlekette günden güne vüsatin arttırın ve hacımlı bir iktisad hareketinin başlamasında, sanayi hayatımızda kısa zamanda görülen feyizli ilerlemelerle dahili emniyetimizdeki istikrarın büyük bir hissesi vardır. Türk polisi, bu hizmetlerin ifası esnasında, uhdesine düşen vazifeyi, ileri hükümetçiliğin şiarına uygun olarak, yani halkı kudretine olduğu kadar, inandırarak muvaffakiyetle ifa etmiştir.

Memlekette tam ve daimi bir sükun tesisini aslı bir vazife olarak ele alan ve bu işi hakikiyle başaran Cumhuriyet zabıtası, diğer taraftan, suçların önlenmesi ve suçların takibi gibi idarî ve adli sahalarda da büyük bir çalışma göstermiştir. On beş cumhuriyet yılında, zaman zaman zuhura gelen ve siyasi, irticai mahiyetler arzeden suçlar; amansız bir takip neticesinde derhal cezalara çarptırılmıştır.

Aynı zamanda: kanunların tatbikatı sahasında da, cumhuriyet zabıtasının, memleketin içtimai hayatında, asırdide ananelerine daimi akidelerinde esaslı tehavvüller husule getiren yeni ve modern mevzuata derhal intibak ederek, hiç bir aksaklık göstermeden icraata koyulduğu ve işini hakikiyle başardığını görürüz.

Buna bir misal olarak 1936 senesinde kabul edilen (meşhud suçlar kanunu) un zikredebiliriz. Bu kanunun tatbikatında cumhuriyet polisi büyük bir, sadakat göstermiştir. Bu sayadedirki, bütün şehir ve kasabalarımızda (meşhud suçlar kanunu) nun şumulüne dahil suçların miktarında, az zamanda büyük bir tenakus görülmüş ve kanunun içtimai hayatımızda istibdaf ettiği gaye, takdire şayan bir sürat ve mikyasla hakikat sahasına getirilmiştir.

Diğer taraftan, cumhuriyet devrine kadar yoklukları hissedilen bir takım mevzuatta, muasır devletler teşkilatı tetkik olunarak ve memleketimizin bünyesi göz önünde tutularak meriyet sahasına konulmuştur. Bu cümleden olarak şu kanunları zikredebiliriz :

1 — Cumhuriyet devrine gelinceye kadar, umumî yerlerde oturan vatandaşların, ikametlerini ihbara mecbur olduklarına dair bir hüküm mevcut değildi. Bu hal, suçların önlenmesi, suçluların takibi bakımından büyük engellere sebebiyet veriyordu. 1704 numaralı kanunla bu mahzur izale edilmiş, aynı zamanda hüviyet tesbitine yarayan teknik teşkilâtın Cumhuriyet polisinde de tesis ve tatbikine imkân hasıl olmuştur.

2 — Bir çok devletler, büyük harpten sonra başlayan umumî buhran neticesi olarak memleketlerinde iktisadi refahın azalması ve işsizliğin artması karşısında, bir kısım sanat ve mesleklerin ecnebiler tarafından yapılmasını menetmiştir.

Memleketimiz hakkında da varid olan aynı mülahazalar karşısında bazı sanat ve mesleklerin münhasıran Türk tebasına hasrı zarureti hasıl oldu.

2027 ve 2247 numaralı kanunlar bu ihtiyaca cevap vermek üzere tedvin olunmuş ve memleket iktisadiyatı için hayırlı neticeler tevliid etmişlerdir.

Bu sayede, hem bir çok vatandaş işsizlikten kurtulmuş, hem de memleketimizde salikleri hiç bulunmadığı için âdeta yabancıların inhisarına girmiş bir vaziyet alan bir çok sanatların vatandaşlarımız arasında da taammümü mümkün olabilmektedir.

3 — Gerek ecnebinlerin, gerek vatandaşların daha seri ve kolaylıkla seyahatlarını temin için pasaport kanunu, muasır devlet hukuku ile, yeni rejimize uygun olmak üzere yeniden yapılmıştır.

4 — Memleket dahilindeki nakil vasıtalarının intizam ve emniyet nokta nazarından selâmetle cereyanını temin için yeni bir seyrüsefer kanunu hazırlanmıştır.

Emniyet ve asayişin temini, kanunların tatbiki gibi sahalarda yukarıda sayılan hizmetleri başaran cumhuriyet zabıtası kendi teşkilâtını da günden güne terakkî ve inkişaf eden di-

Tütün vergisinin mucidi

Bremende 25 - 30 Eylül 1939'da bir enternasyonal tütün kongresi akdedilecektir. Bu kongre bütün bu gibi ziraatle meşgul olan memleket murahhaslarından mürekkep beynelmilel ve ilmi bir heyetten teşekkül edecektir.

Bu kongre tütün mevzuuna aid problemleri görüşüldükten sonra, bunun ne dereceye kadar iktisadiyata faydalı olduğunu ve her kesin alâkasını celbeden sigara kullanmanın tarihçesini de araştıracaqtır.

İtalyada bir latife ve pek te haklı olarak tütüne (Devlet lahması) derler. Çünkü dünyanın memleket hazinelerine milyonlar ve hatta milyarlar getirmiş olan tütüncülük hiç bir vakit buhran geçirmemiştir. Şu halde, tütünü, kendi devlet hazinesine bir gelir sayan ilk hükümdar kim dir?

1600 tarihinden biraz sonra, o zamanlarda kullanılmaya başlanılan tütünün, gittikçe sarı bir şekil gösterdiğini hissederek buna mani olmak üzere devlete bir para verme usulünü koyan İngiliz krallarından Birinci Jakob olmuştur. Kral tütünü sevmemiş ve onun müthiş bir düşmanı keşilmiş ve tütünün kokusunu cehennemden çıkma bir şeytan kokusuna benzetmiştir.

Sevilmeyen tütünün sirayetine mani olmak için alınan bu tedbirin semeresi de görülmeye başlamıştır. Çünkü tütün ibtilasına uğrayıp ondan vaz geçemiyenler hazineye bir miktar para verdikçe devlet hazinesi de seneden seneye kabarmaya yüz tutmuştur.

Nihayet diğer memleket kraları da tütün düşmanı olmalarına rağmen kârlı bir iş olduğunu hissederek dört elle buna sarılmışlardır.

Ve nihayet evvelce tütün içmenin dinsizlere ait bir âdet bulunduğunu ileri sürenler, kârdan doğan meserretle tütün sanayinin halkın refah ve saadetine müessir bir sanat olduğunu propagandaya başlamışlar. Böylelikle tütün lehdari bir zümre doğmuştur.

Mantua gargonza adındaki İtalya dükalıklarından biri ilk defa olarak tütün sanayii ve işletmesinin saraya ait bir hak olduğunu ileri sürdü. Böylelikle de yine ilk defa olarak (Monopol) inhisar fikri meydana çıkmıştı. Bu dükalıktan sonra bunu, Venedik cumhuriyeti de tatbika karar vermişti.

ğer devlet müesseseleriyle ahenkli ve bütün ihtiyaçlara cevap verebilecek bir şekilde tevsi ve takviye eylemiştir.

Bu cümleden olarak, polis teşkilâtının kazalara ve nahiyele-re kadar teşmili karar altına alınmış ve mali imkânlar nisbetinde tahakkuk sahasına isal edilen bir programla bu güne kadar 143 kazada emniyet âmirlikleri ve komiserlikleri ihdas edilmiştir.

Polisi bir amme hizmeti olduğu ve ihtiyaçlara tam zamanında ve kifayyetle cevap vermesi lüzumu güz önünde tutularak kadro mevcudu metodik bir programla takviye edilmiş ve edilmekte bulunmuştur.

Kemiyet itibariyle şu şekilde islâh ve ikmal edilen Türk po-

Devletin iki taraflı varidatı haline gelen vergi ve inhisar meselesi bundan 300 yıl evvelki zamanlara rastlar.

Bazı memleketler bugün, bundan 300 yıl evvel yukarıda gösterilen sebepler ve düşüncelerle vücut bulan inhisarları yaşatmaktadır. Bunlar da şunlardır :

İtalya, Yugoslavya, Macaristan, Çekoslovakya, Polonya, Danzig, İsveç, İzlanda, Fransa, İspanya, Tunus ve Afrikada müstemlekesi olan bazı büyük memleketler.

Asyada ise Türkiye ve bazı müstemlekeler müstesna olmak üzere Sürye, Acemistan, Japonya.

Amerikada inhisarcı iki memleket vardır bunlar da Peru ve Ekvador'dur.

Avustralya ise tek başına inhisarcılığa yanaşmayan bir memleket olarak gösterilebilir. Hali hazırda iki memleket daha inhisar usulünü tatbik etmek taraftarıdır. Bunlardan biri Arnavutluk, ikincisi Afganistandır. Avusturya tütün inhisarcı yavaş yavaş kaldırılarak serbest olacaktı.

Bununla beraber tütün sarfiyatı çok olan memleketlerin inhisar teşkiline kuvvetli bir temayülleri de gözden kaçmamaktadır. Şimdi münakaşaya mevzu olan bir cihet daha vardır ki, o da, tütüncülüğünün inhisar yoluyla yoksa verki usuliyemi Devlet varidatını daha fazla kabartacağı meselesidir. Monopolü olmıyan memleketler bu usulün iyiliğinden bahsetmek istiyorlar. Tabidir ki inhisar usulünü veya vergi usulünü tatbik eden memleketlerin devlet hazinesine kazandırdıkları varidatı mukayese etmek lâzımdır.

Fakat bu mukayeseden doğacak netice bize bir hakikati göstermekten uzak hemde pek uzak kalacaktır. Çünkü vergi rakamları, sade bir varidatı gösteren basit bir yekûn olacaktır.

Halbuki inhisara taalluk eden rakamlar öyle değildir. Onun bir çok masraf ve saireleri vardır. Binaenaleyh alelade bir hesaplama ve vergi usuliyemi mukayese edilemez.

25 - 30 Eylül 1939 da vukubulacak olan Bremen 1 nci Enternasyonal tütün kongresi bu mühim noktanın tenvirine hizmet edecektir.

(Uta press service)

RADYO

PERŞENBE 23/3/1939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

12.30 Program

12.35 Türk müziği Pl.

13.00 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri.

13.15-14 Müzik (karışık program).

18.30 Program.

18.35 Müzik (Dans plâkları)

19.00 Konuşma (Ziraat saati)

19.15 Türk müziği (Fasil heyeti).

Tahsin Karakuş, Hakkı Derman, Şeref Kadri, Basri Üfler, Hasan Gür, Hamdi Tokay.

20.00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat).

20.15 Türk müziği.

Çalanlar : Vecihe, Kemal Ni-yazi Seyhun, Eşref Kadri, Gev-det Çağla. Okuyanlar : Müzeyyen Senar, Mahmut Karındaş.

1 — Hicaz peşrevi. 2 — Şük-rünün - Hicaz şarkısı - Sevdanı dilim anlatamaz. 3 — Sadettin Kaynağın - Hicaz şarkısı - Hazan ile geçti. 4 — İshak Varon - Hüseyini şarkı - Baygın suların. 5 — Cevdet Çağla - Viyola taksimi. 6 — Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı - Ben yıllarca yanmışım. 7 — Sadettin Kaynak - Halk türküsü - İki karpuz bir koltuğa sığmaz. 8 — Yesari Asımın - Hüzzam şarkısı - Ömrüm seni sevmekle nihayet bulacaktır. 9 — Yesari Asımın - Hüzzam şarkısı - Yine kalbim taşar ağlar bu gece. 10 — Hayriin - Hüzzam şarkısı - Ö-lürsem yazıktır sana kanmadan,

21.00 Memleket saat ayarı.

21.00 Konuşma

21.15 Esham, tahvilât, kam-biyo - nukut borsası (fiyat).

21.25 Neşeli plâklar - R.

21.30 Müzik (Küçük orkestra - Şef : Necip Aşkın).

1 — Schmalstick - Kopidan ve pasişe beş kısımlık aşk hikâyesi. 1 - Yaklaşma 2 - Aşk valsi 3 - Başbaşa 4 - Gezinti

22.30 Müzik (Operalar - Pl.)

23.00 Müzik (Cazband - Pl.)

23. 45 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

ları tesis edilerek meslek mensuplarının umumî seviyelerinin yükseltilmesi imkânları hazırlanmıştır.

Ayrıca yeni tesis olunan polis kollejile, mesleğe, küçük yaştan itibaren hevesli bulunanların daha tahsil çağlarında iken meslekî bir talim ve terbiye sistemi altında yetiştirilmeleri temin olunmuştur.

Ana hatları itibariyle saydığımız ve cumhuriyetin zaman itibariyle kısa, iş itibariyle asırlar dolduran senelerine sığan bu icraat Türk zabıtasının büyük inkılâpta hissesine düşen vazifeyi muvaffakiyetle başardığını isbat etmektedir.

MEMLEKET

Sığırcılığında İslah ve yetiştirme çalışmaları

Cumhuriyetten evvel himayesinden tamamen mahrum bulunan memleket sığırcılığı uzun seneler devam eden harpler ve bakımsızlık yüzünden son deregeri bir vaziyette bulunuyordu.

Hayvanlarımızın adetleri azalmış, cüsseleri küçülmüş, sıklet, süt ve et verimleri hiç mesabesine inmiştir.

İstiklâl savaşında büyük zaferler başaran millî hükümet vatan kurtulduktan sonra, ekonomi kalkınması savaşına başladığı zaman, yurt Müdafası millî ekonomi, millî tahdiye ve köy kalkınması bakımlarından haiz olduğu ehemmiyetiyle mütenasip olarak ele aldığı hayvancılığın islah, çoğaltma (ve teşvikine) Büyük millet Meclisi tarafından islahî hayvanat kanunu ve bu kanunu itmam eden diğer kanunlar ve talimatnameler ile çerçevesi genişletilmiş bir surette geniş mikyasta tatbik ve inkişaf ettirmek için ilk safhada köy damızlık buğaların temini gelmekte idi.

Memlekette vasatî bir hesaplara 2 milyon inek mevcut olduğuna ve asgarî bir hesaplara 50 ineğe bir boğa verilmesi zarurî olduğuna göre ilk hamlede 40 bin köy boğasının daha kuvvetli ve daha verimli olarak yetiştirilmesi gibi muazzam bir iş karşısında idik.

Bunlar bir yandan devletin kuruculuğu, yapıcılığı ve öğreticiliği diğer taraftan halka bıraktığı işlerin tanzim ve mürakabası esaslarına uygun iki çalışma istikametinde temin edilecektir.

1 — Devlet elile:

a) Devlet damızlık yetiştirme müesseseleri.

1) Hararlarda sığırcılık şubeleri.

2) İnekhaneler

b) Hususî idarî tahsisat ile boğa temini (Boğa büyütme çiftlikleri)

c) Süt verimi istikametinde islahî tacil ve temin maksadile haric memleketlerden sütlü ırk boğa ve inek ithali.

II — Halk elile:

a) Köy sandıkları tahsisat ile boğa tedariki,

b) Hususî çiftliklerde,

c) Örnek köylerde tesisat yapılarak damızlık boğa yetiştirme teşvik himaye ve murakaba.

DEVLET DAMIZLIK YETİŞTİRME MÜESSESELERİ:

Memleket sığırcılığının kalkınması içinde ön safta gelen köy boğalarının islah ve sığırcılığının verim kabiliyetlerinin daimî surette ilmi kontrolü ile vasıftayini ve millî ihtiyaçlarımızı

karşılacak yerli sığır tiplerinin yetiştirilmesi için devlet müesseselerine olan ihtiyacı gören Ziraat vekâleti ilk defa olarak 1924 yılında Karacabey harasını tesis ettikten sonra 1928, 1929 ve 1934 yıllarında sıra ile Sultansuyu, Çvkurova, Çiftteler ve Konya haralarını ve bilaharada İnönü, Göl ve Tokat inekhanelerini kurmuştur.

Bu müesseselerimizde 815 başı damızlık inek olmak üzere 2148 baş sığır mevcuttur. Her yıl köylere 300-350 boğa verilmektedir. Şimdiye kadar 1150 baş boğa dağıtılmıştır.

İstifa olunmuş damızlık hayvanlar üzerinde çalışan bu müesseselerin inek kadrolarının 4.000 başa çıkarılması ve her yıl 1900-2000 boğa verilmesi kararlaştırıldığından bu hedefe varmak için her yıl alınan tahsisat ile müesseselerin inkişafı için lâzım gelen tesisat yapılmaktadır.

Yurdun muhtelif bölgelerinde hayvan yetiştirme kültürümüzün birer öncüsü olan bu müesseselerimiz bir taraftan yüksek vesafîta inek ve boğa yetiştirirken diğer taraftan birer hayvan yetiştirme mektebi vazifesi görmektedir ve yetiştiricilikte bilgi bakımından olan noksanlığımız izalesinde çok müsmir rol oynamaktadırlar.

İslah işlerimizi en kısa bir zamanda hedefine ulaştırmak için devletin diğer teşkilatları da boş durmamaktadır.

Hususî idareler tahsisatlarla damızlık alarak köylere dağıtmakta ve boğa büyütme çiftlikleri tesisle 4-6 aylık süttan kesilmiş erkek danaları halk elinden satın alarak boğa çağına gelinceye kadar veterinerlerin nezareti altında fennî surette bakıldıktan sonra tekrar köylere vermek suretile müsmir faaliyetler yapmaktadırlar.

Trakya'da yapılan tecrübelerden muvaffakiyetli neticeler veren boğa büyütme çiftlikleri memleketin her tarafına teşmil edilecektir.

Bir taraftan devlet elile damızlık yetiştiren vekâlet, sığır yetiştirmesine müsait olan Kars, Trakya, Tokat, Samsun, Eskişehir bölgelerinde sığır islahî teşkilatlarını ve bütün vilâyetlerde besleme ve bakım şartı müsait olan köyleri ve yetiştiricileri örnek köy ve örnek yetiştirici olarak tanzim etmek suretile damızlık yetiştirmeyi köylüye mal etmek üzere islahî ve yetiştirme işlerini köylere yaymaktadır.

Şimdiye kadar 1400 köy ve 100 yetiştirici örnek köy ve örnek yetiştirici olarak organize edilmiş ve bunlara 4250 baş boğa dağıtılmıştır.

Kaza, nahiye ve köylerde yaptırılan boğa bakım depoları vasıtasile köy boğalarının bakım ve beslemeleri ve sıhhi durumları veteriner kontrolü altına alınmıştır.

Bu suretle sıkı bir islah me-

TÜRKİYEDE

Yüksek Ziraat Tahsili ve İlmî araştırmalar

Türkiyede Yüksek (Akademik) Ziraat, veteriner ve Orman tahsili 1933 senesinde hususî kanunla teessüs eden Yüksek Ziraat Enstitülerinde yapılır.

Enstitülerin faaliyeti yalnız yüksek meslek tedrisatına inhisar etmeyip bütün alâkadar sahaların da tedrisatını olduğu gibi memleketin bu sahalarda ki ilmi esaslarını aramak, tesbit etmek ve bunları memleketin kalkınması için tatbikata arz etmek hususlarını da şumulü dairesine almış bulunmaktadır.

Enstitülerin başlıca iki gayesi şunlardır.

1 — Memleketin zirai kalkınma sahasındaki teknik ve fennî esasları hazırlamak (araştırma).

2 — Bu kalkınma ve ilmi araştırmalarla tedrisat için lâzım olan akademik elemanları memleket dahilinde yetiştirmek (tedrisat).

Bu esasların en muvafık bir şekilde temini için bu müesseseye tamamen akademik mahiyet verilmiş ve bu suretle yetiştirmekte olan ilim elemanlarına beynelmilel kaideler dairesinde akademik ünvan ve salâhiyetlerin verilmesi imkânları temin edilmiştir.

Ziraat ilminin faydalı olabilmesi için tamamen "Autochtone", bir mahiyeti haiz bulunması, yeni ilmin tatbik sahasından doğmuş olması lâzımdır. Genç elemanların da çalışacakları muhitlerde yetiştirmenin ne kadar mühim ve faydalı olacağı varestei izahıdır.

Enstitüye kabul edilmek için lise tahsilini iyi bir derece ile bitirmiş olmak lâzımdır.

Bugün enstitülerin (707) talebesi vardır.

Enstitülerin tedris ve ilim heyetleri azaları yabancı profesörler de dahil olmak üzere 1939 senesi için (125) e balığ olmaktadır.

Tesis tarihinden bu güne kadar enstitülerin muhtelif fakültelerinden (432) talebe mezun olmuştur. Bunların büyük bir

tot ve disiplinine alınan köy sürülerindeki fena evsafı erkekler her yıl veteriner grupları tarafından islah edilerek yetiştirmeden uzaklaştırılmaktadır.

Kültür memleketlerinde sığırcılığın inkişafında başlıca tesiri olan teşvik vasıtaları ile sergiler, ziraat vekâleti tarafından ehemmiyetle nazarı itibare alınarak her yıl vilayetlerde sergiler kurularak yetiştiricilere nakdi mükâfatlar verilmektedir.

İslah ve yetiştirme çalışmalarının muvaffakiyetle neticelenmesi için iyi besleme şartlarıyla beraber hayvan mahsullerinin kıymetlendirilmesi, istihlâk, alım ve satışının organize edilmesi zaruridir.

Millî hayvancılığın islahî hususunda en mühim iş olarak gıda ihtiyacının temini keyfiyetini ele almaktayız, Mera ve

kısmî ziraat vekâleti emrinde veyahut hususî tatbikat sahalarında bir kısmı da enstitü laboratuvarlarında akademik sahada çalışmaktadır.

Ziraat, Veteriner ve Orman fakültelerinin müşterek dersleri Ankara'da beraberce gösterilir. Orman fakültesinin mesleki kısmı, Belgrad ormanında, Bahçeköyde bulunmaktadır.

Ziraat fakültesinde alınacak olan talebe enstitüye girmeden evvel bir sené müddetle Orman çifliğinde stajyer olarak ameli ziraatte bilfiil çalıştırılır.

Enstitülerin muhtelif laboratuvarlarında evvel emirde memleketin iktisadî kalkınmasına aktüel ve pratik meselelerin halline çalışılmaktadır.

Diğer taraftan memleketin zirai ilim noktasından klasik ve sistematik bir surette tetkiki ile yerli bir literatürün vücade getirilmesine de çok itina edilmektedir.

Bugüne kadar Ziraat, Veteriner, Orman, Tabii ilimler ve ziraat sanatları sahalarında tabedilmiş eserlerin adedi yüze balığ olmaktadır.

Bu eserler dünyanın hemen bütün ilim müesseselerinin neşriyatıyla mübadele edilmektedir.

Enstitü neşriyatı başlıca 3 kategoriye aittir.

1 — İlmî çalışmalar.

2 — "Öğütler", sade bir lisanla müstahsil için yazılmış ameli eserler.

3 — Talebe için yazılmış ders klavuzları.

Bunlardan mada her gün yeni eserler yazılmasına devam edilmektedir.

Vilâyet daimî encümeninden:

Vilâyet hususî muhasebe müdürlüğünün ihtiyacı olan 2000 adet defterin eksiltmesinde verilen pey lâyük had görülmüştüğünden 30/3/1939 tarihli perşembe günü saat 15 de ihale edilmek üzere on gün müddetle eksiltmesinin uzatıldığı ilân olunur. 1226

çayırın islahî ve hayvan yemi ziraatinin temini bu meselelerin ön plânında gelmektedir.

İktisat vekâleti hayvan ve mahsullerinin istihlâk, alım ve satım işlerini tanzim ve organize etmektedir.

Hayvanların iklim ve toprak vasıflarına bu hıfzıssıhha kaidelerine uygun olarak bakılma ve yetiştirmelerine mani olabilecek adı ve sari hastalıklarla savaşma ana prensip olarak kabul edilmektedir.

Millî hükümetin feyizli himayeleri ile plânlı çalışmalar sayesinde millî istihsal ve millî ziraatin çok mühim bir unsuru olan sığırcılığımızdan pek kısa bir zamanda bütün millî işlerimizde olduğu gibi Türk yurdunun ve Türk köylüsünün refah ve gelirinin artmasını mucip olacağı kanaatiyle çalışılmaktadır.

İlân

Aydın tapu sicil Muhafızlığından

Keştepe köyünün ağaç arası mevkiinde doğus Çineli mustafa veresesi batısı yol kuzeyi hafız Salim güneyi evvelce işon iken şimdi Çerkez hacibey oğlu Yusuf ile çevrili 10 dönüm bir kıta tarla hacı Tomaki kızı Hafizenin iken gayri resmi surette İsabeyli oğlu Kadire satmış buda uzun müddetle tasarrufunda bulundurduğu bu yerin başkasına satış yapacağından köy kurulundan getirilen ilmi haberde tescilini istemektedir. Tasarruf vaziyetinin tahkiki için gazete ile ilân tarihinden 12 gün sonra keşfine memur gönderilecektir.

Bu yere ait itirazı olanlar varsa 1217 fiş numarasile idaremize veyahutta yerinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur. 1227

İlân

Aydın Nafia eksiltme komisyonundan :

Aydın sanat okulu demir atölyesi inşaatında kullanılacak 950 lira 46 kuruş keşif bedelli inşaat malzemesi alımı açık eksiltmeye konmuştur.

Bu işe ait keşif ve şartname Nafia müdürlüğünde görülebilir.

Eksiltme 11.4.1939 Salı günü saat 15 te Nafia müdürlüğü odasında yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı 132 liradır.

İsteklilerin muvakkat teminatları ve ticaret odası vesikalarıyla yukarıda yazılı gün ve saatta Nafia müdürlüğü odasına gelmeleri.

1229 23 28 4 9

Aydın Tapu Sicil Muhafızlığından :

Ömerbeyli köyünün köy civarı mevkiinde şarkan mustafa kızı Fatma ve keçici Sabri karısı garben imam oğlu Mustafa şimalen İzmir şosesi yolu cennuben imam oğlu Mustafa ile çevrili 5 dönüm incir bahçesi hacı Mustanın iken ölümüyle karısı Rabia ve evlatları Ahmet ve Esma ve Haticeye kaldığı bu yer Osmanın tasarrufunda iken ölümüyle veraseti kızı Hafize ve onunda ölümüyle oğulları Faik ve Mehmet Fahri ve kızı Huriyeyi bıraktığı köy kurulundan verilen ilmi haberden vereseler üzerine tescili istenilmektedir. Bu yerin tasarrufunun tahkiki için köyde ve gazete ile ilân tarihinden 11 gün sonra müddetle mahalline memur gönderilecektir, İtirazı olanların yerinde bulunacak memura ve yahut 1216 fiş numarasile idaremize müracaatları ilân olunur. 1228

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
İdare yeri: Aydın'da C. H. P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

HALKEVİ

Bakım Evi Muayene Saatları

Muayene günü	Saat	Doktor arkadaşımızın adı
Pazartesi	2 — 3	Doktor Fahrettin Sığır (Çocuk hastalıkları mutahassısı)
"	3 — 4	Operatör Medeni Boyer
Salı	4 — 5	Doktor Fuat Bayraktar (Cilt hastalıkları mutahassısı)
Çarşamba	2 — 3	Operatör Nuri Erkan
"	3 — 4	Doktor Şevket Gözaçan (Göz hastalıkları mutahassısı)
Perşembe	4 — 5	Doktor Muhsin (İç hastalıkları mutahassısı)
"	5 — 6	Doktor Şevket Kırbaz (İntani hastalıklar mutahassısı)
Cuma	4 — 5	Doktor Münif Erman (Kadın hastalıkları mutahassısı)
Cumartesi	2 — 3	Doktor Nafiz Yazgan
"	3 — 4	Doktor Halil Gözaydın

Süleyman Gezer - Osman Sezginer

Gazete Kitap Evi

Görülen lüzum üzerine 1/2/939 tarihinden itibaren Aydın Palas oteli altına nakledilmiştir.

İstanbul - Ankara - İzmirde münteşir bütün kitap, mecmua ve gazeteleri temin edilir. Kiralık kitap verilir, bulunmayan kitap, mecmua ve gazete nüshaları en çok bir hafta içinde getirtilerek müşterilerine takdim etmeği üzerine alır. Çeşitli ve temiz kurtasiye, en çabuk tevzi ve deruhte yeri.

1215

Doktor Şevket Kırbaz

Memleket hastanesi bakteriyolog ve entani hastalıklar mütehassısı

Muayenehanemi Nazilli köprüsü karşısındaki tapucu Süleymanın hanesine naklettim.

hastalarını her gün saat yediden sekize kadar ve öğleden sonr saat üçten altıya kadar kabul eder. İdrar, kan, balgam, maddei gaita ve her türlü tahlilâtı icra eder. Veremlilerde fennin en son tedavisi olan Pinomotoraksi ile hastaları tedavi eder.

(971)

ilân

Tepecik köyü muhtarlığından

Köy odasına ait tuğla ve kiremit ocağı 939 yılı için bir sene müddetle açık artırma suretiyle icara verilecektir.

Müzayedeye iştirak etmek isteyenlerin 20 lira pey akçesini köy sandığına yatırmaları ve ihale günü olan 27 mart 939 pazartesi günü saat 17 de köy odasında hazır bulunmaları.

Bundan başka köy içinde bulunan gübrelerde açık artırma suretiyle köy odasınca satılacağından taliplerin tuğla ve kiremit ocağı ihalesi günü olan 27/3/939 da köy odasına gelmeleri.

1208

17 23

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat
Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer
C H P Basımevi

ilân

Aydın Belediye Reisliğinden

1 — Belediyenin mülkiyetinde bulunan Meşrutiyet mahallesinde 391 ada 3 parsel numaralı ve 104 metre murabbai arsanın mülkiyeti açık artırma ile satışa çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedeli metresi 40 kuruştur.

3 — İhale bedeli peşin ödenecektir.

4 — İsteklilerin şartnamesini görmek üzere Belediye yazı işleri müdürlüğüne, artırmaya iştirak etmek üzere 312 kuruşluk muvakkat teminat makbuzlarıyla birlikte 3 nisan 939 pazartesi günü saat 16 da Belediye daimi encümenine müracaatları ilân olunur.

1213

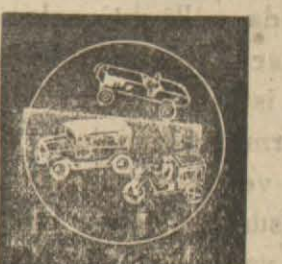
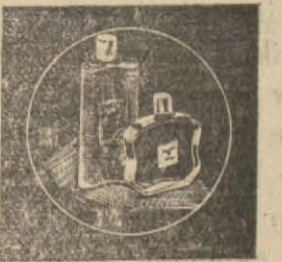
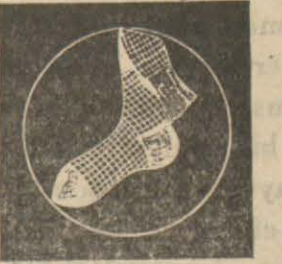
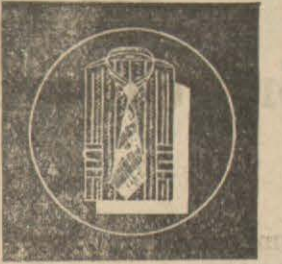
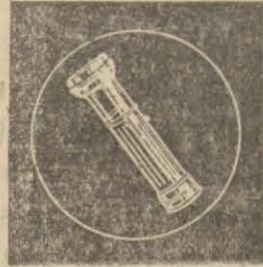
18 23 28 * 1

MEHMET GÜRER

TECİM EVİ

AYDIN — DEMİRYOLU CADDESİ No. 32/2

Saygı değer müşterilerimden gördüğüm büyük rağbetten aldığım cesaretle bu kere mağazama yeniden pek çok çeşitler getirdim.

Arzuınıza muvafık envai çeşit tuhafiyeye malları ve en iyi itiriyat çeşitleri her marka Gramofon ve en son çıkan plâklar, iğneleri bilûmum alâtı musikiye, hurdavat, pipo ve sıhhi sigara ağızlıkları yassı yuvarlak fantazi cep fenerleri ve taze pilleri elektrik lâmbaları envai çeşit traş bıçakları, oyuncaklar vesaire gibi malları eşi görülmemiş ucuz fiatlarla tecim evimizden olmak menfaatiniz icabıdır.

Markoni radyo 1939 modellerile Sparton radyolarımızın geldiğini sayın müşterilerimize iftiharla bildiririm.

12 AY VERESİYE SATIŞ

C. H. P.

BASIMEVİ

Belediyelerimiz için Son formül üzerine 939 yılı bütçeleri hazırladığını sayın müşterilerine arzeyler.

Kat'ı Alâka

İzmirde açık yemiş çarşısında tüccardan bay Muzaffer Keskin oğlu ticarethanesinden kendisinin muvafakatiyle çekildik. İz-

mir üçüncü noterinin ve Aydın noterinin vekâletlerinde istifa ettiğimizi bildirir ve yakında yeni adresimizi de bildireceğimizi beyan ederiz.
İzmir Göztepe 81 ci sokak 14

No. lu evde Aydın Ahmet Arpacıoğlu.
İzmir Güzelyalı 59 cu sokak 29
No. lu evde Aydın Köşk nahiyesinden Cemal Aydın.
1125